

YTTRANDE

Stockholm och Göteborg den 16 december 2021

Till: Regeringen
MiljödepartementetMiljödepartementets dnr: M2019/02009/Me
och M2019/01879/Ke**Yttrande i sak från Naturskyddsföreningen, Jordens Vänner och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) rörande regeringens prövning av tillbyggnaden av förvaret för kortlivat radioaktivt avfall (SFR) med ett nytt förvar (SFR 2) enligt miljöbalken (M2019/02009/Me) och kärntekniklagen (M2019/01879/Ke)**

Naturskyddsföreningen, Jordens Vänner och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG), i fortsättningen benämnda *föreningarna*, har sedan ärendet hamnade på regeringens bord hösten 2019 följt regeringens prövning av tillåtlighet och tillstånd för det nuvarande förvaret för kortlivat radioaktivt driftsavfall (SFR) och tillbyggnaden med ett nytt förvar för kortlivat radioaktivt rivningsavfall (SFR 2). Föreningarna har förstått att prövningen kommer att slutföras inom kort.

Föreningarna vill i detta yttrande i sak framföra att regeringen bör *neka tillåtlighet* enligt miljöbalken för tillbyggnaden av förvaret för kortlivat radioaktivt driftsavfall SFR med ett nytt förvar för kortlivat radioaktivt rivningsavfall (SFR 2) i ärende M2019/02009/Me, och *neka tillstånd* enligt kärntekniklagen i ärende M2019/01879/Ke).

Föreningarna menar dessutom att tillåtlighet inte kan meddelas förrän frågan om artskyddsdispens har avgjorts. Föreningarna motsätter sig att sådan dispens ges.

För det fall tillåtlighet meddelas menar föreningarna att de feldeponerade avfallsbehållarna med historiskt avfall måste återtas ur SFR innan en tillbyggnad av förvaret startar*.

Som grund för det ovanstående hänvisar föreningarna till de yttranden i sak som skickades till mark- och miljödomstolen och Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) den 31 oktober 2018 (aktbilaga 107) och den 20 februari 2019. Yttrandena bifogas som bilaga 1 och 2. Dessutom hänvisas till slutanförändena vid huvudförhandlingen i domstolen den 2 oktober 2019 som bifogas som bilaga 3 (aktbilaga 222 innehåller endast yrkanden) och 4 (aktbilaga 221).

Sammanfattningsvis framför föreningarna att säkerhetsanalysen som bifogats ansökan inte i tillräcklig omfattning har tagit hänsyn till de komplicerade grundvattenflödena under havsbotten utanför Forsmark. Naturmiljön riskerar därmed att skadas av att förvaret riskerar att börja läcka ut i Öregrundsgrepen snabbare än tänkt, kanske redan inom 50-100 år efter en förslutning av förvaret.

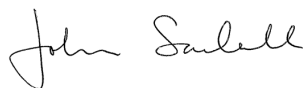
---

* En nyhet på MKG:s hemsida om den senaste utvecklingen i frågan om det feldeponerade avfallet i SFR finns här: <https://www.mkg.se/nyheter/ssm-vill-ha-snabbare-atertag-av-feldeponerat-avfall-i-sfr>. Se även denna nyhet i media: <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/radioaktivt-avfall-misstanks-vara-felplacerat-i-forsmark>.

Dessutom pågår det redan en relativt oväntad och omfattande nedbrytning av de tekniska försvarsbarriärerna i det existerande förvaret SFR vilket för förvärrar läget. I och med att säkerhetsanalysen inte är fullgod kan inte heller miljökonsekvensbeskrivningen godkännas.

Slutligen menar föreningarna att regeringen bör villkora ett eventuellt tillåtighetsbeslut enligt miljöbalken med att förvaren aldrig bör ges tillstånd för förslutning. På grund av de problem och osäkerheter som finns rörande risken för förtida utsläpp av radioaktiva ämnen i Öregrundsgrepen bör i stället bägge förvaren lämnas öppna under övervakning i de 400 till 500 år som krävs för att det radioaktiva innehållet ska ha avklingat till mindre farliga nivåer.

Dag som ovan,

Johanna Sandahl
Ordförande, Naturskyddsföreningen

Rikard Rudolfsson
Ordförande, Jordens Vänner

Åsa Lindstrand
Ordförande, MKG

Kontaktinformation:

Johan Swahn
Kanslichef, MKG
Mobil: 070-467 37 31
E-post: johan.swahn@mkg.se

Oscar Alarik
Chefsjurist, Naturskyddsföreningen
Mobil: 070-611 32 29
E-post: oscar.alarik@naturskyddsforeningen.se

Kopia: Miljöminister Annika Strandhäll, Miljödepartementet
Statssekreterare Anders Grönvall, Miljödepartementet
Magnus Moreau, Miljödepartementet
Patrik Brodd, Miljödepartementet
Kärnavfallsrådet
Strålsäkerhetsmyndigheten

Bilagor:

1. Naturskyddsföreningens och MKG:s yttrande i sak till mark- och miljödomstolen och SSM om SFR och SFR 2, 31 oktober 2018
2. Naturskyddsföreningens och MKG:s andra yttrande i sak till mark- och miljödomstolen och SSM om SFR och SFR 2, 20 februari 2019
3. Slutplädering Jonas Christensen med yrkanden för Naturskyddsföreningen, Jordens Vänner och MKG, punkt 41 vid huvudförhandling om SFR och SFR 2, 2 oktober 2019
4. Presentation Johan Swahn och Karl-Inge Åhäll vid slutplädering för Naturskyddsföreningen, Jordens Vänner och MKG, punkt 41 vid huvudförhandling om SFR och SFR 2, 2 oktober 2019